N^er 245. ROK 1834. SOBOTA 25 PAZDZIERNIKA.

Pismo to wychodzi codziennie oprócz świąt uroczystych w drukarni St. Gieszkowskiego.

Zaliczenie na trzy miesiące wraz z Rozmaitościami Złp. 12. miesięczne złp. 5.

IMIONA RZYMSKIE.
Dziś Kryspina i Krysp.

IMIONA SŁAWIANSKIE.
Dziś Samomysł.

Gazeta Krakowska.

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE.

Dzień godz:		Barometr do 0° R red w miarze Paryzkiey	Stopnie ciepła podług Réaumura	Therm. suchy	Wiatr	Stan Atmosfery	Zjawiska napowietrzne i rożne uwagi.
	7	27" 7"831	+ 3°,0	2°,45	Zachodni mocny	Pochmurno	Deszcz Snieg
24	12	9, 311	5, 4	1, 82	Pł. Zachodni mocny	,, ,,	
	3	9, 741	6, 4	1, 70	,, średni	,, ,,	
	9	11, 170	+ 4, 2	1, 84	,, ,,	,, ,,	

Cześć Urzędowa.

W dniu 28 Października 1834 r. o godzinie 11 ranney we wsi Prądniku Białym w Gminie III. Okręgowey, w drodze exekucyi sądowey odbędzie się powtórna licytacya, na wydzierżawienie przychodów z domu całego w raz z ogródkiem, a to na lat trzy, to jest od dnia 28 Października r. b. 1834 roku, do podobnegoż dnia i miesiąca w r. 1837 kończyć się mająca. Chęć licytować mających, zaopatrzonych w vadium złp. 20 na czas i mieysce oznaczone zaprasza się. — Warunki tey dzierżawy przed rozpoczęciem licytacyi odczytanemi zostaną. i

Kraków 20 Października 1834 r.

Teodor Jaworski.

(*Nadesł.*) Roku 1834 Sierpnia 27 dnia. Kommissya Likwidacyjna gubernii Grodzieńskiey po uczynionych już wezwaniach, odebrawszy nowe uwiadomienia o osobach uczęstniczących w byłem buntowniczem powstaniu, których majątki uległy konfiskacie, objawia wszystkim wierzycielom i dłużnikom tychże osób, oraz Sądowym i Zwierzchniczym Władzom, ażeby, stósownie do Naywyżey utwierdzonych 28 Czerwca 1832 roku Prawideł o likwidacyi i długów rokoszan, mieszkający w Rossyi i Królestwie Polskiém naydaley we dwanaście miesięcy, licząc od pierwszego wyjścia z druku tego ogłoszenia w któreykolwiek z Gazet, przysłali do niniey szey Kommissyi uwiadomienia, Wierzyciele o swych pretensyach, Dłużnicy o należnościach, a Juryzdykcye o toczących się w nich dziełach.

Osoby należące do buntu, o których niniey sze czyni się ogłoszenie, są następne:

Aramowicz Alexander, który posiadał majątek Mironim w powiecie Słonimskim dusz 14.

Grabowski Maurycy, graf, Porucznik leybgwardyi Kirasierskiego pułku.

Mikita Iwon.
Mucha Nikolaj.
Uszakiewicz Marek.
Czohan Kazimierz.

Nota. 1) Oprócz wyjaśnionych w ogłoszeniu 18 Czerwca teraźnieyszego 1834 roku Felixa Pusłowskiego majątków, odkryte zostały jeszcze w Kobryńskim powiecie przynależne jemu dobra, jako to: Klucz Dachławski z wsiami: Kamionka, Koziszcze, Tuli, Stojuki i Zawrzuwy, oraz w Białowieżskiey puszczy 25 włok lasu, niemniey Ostrów i Imienin z trzema szlacheckiemi sadzibami.

2) Korkuciowi Dyonizemu zamieszczonemu w témże ogłoszeniu odkryto należny ucząstek ziemi w Lidzkim powiecie w okolicy Tietiancowo.» (*Kur. Lit.*)

Część Polityczna.

WIADOMOŚCI Z POPRZEDNICH POCZT.

Warszawa 21 *Października.* N. Pan, w skutek przełożenia JO. xięcia Namiestnika Królestwa, naył askawiey wyrzec raczył, iż officerowie i urzędnicy b. woyska Polskiego, mają poczynając od roku 1835, pobierać jeszcze przez lat trzy, wsparcie na zasadach dotąd obowiązujących.

JPan Drews fabrykant odlewów żelaznych, niedawno udarowany od N. Pana pierścieniem brylantowym; ozdobił teraz swe wyroby nowym przedmiotem nader pięknie odlanym, jest to wizerunek całey osoby JO. Feldmarszałka, Xcia Warszawskiego, w wielkim mundurze, na koniu, wysokość blisko łokcia.

Wiedeń 3 *Października.* Powrót NN. Cesarstwa Jchmość do tuteyszéy stolicy, doznał nowéy zwłoki, i dopiero d. 6 b. m. nastąpi. Przyczyną tego ma bydź życzenie Cesarza Jmci, aby rocznicy imienin swoich, przypadającéy dnia 4 b. m. nie obchodził w stolicy, dlą uniknienia licznych przedstawień i powinszowań. W tymże czasie wróci tu zapewne królewicz bawarski, następca tronu. Arcy-xiąże Rainer, vice-król królestwa Lombardzko-Weneckiego, znayduje się już od kilku dni z rodziną swoją w tuteyszéy stolicy. Dnia 30 z. m. przybyła tu z Pragi xiężna Angouleme, i stanęła w zamku cesarskim; słychać, iż zabawi do środka bieżącego miesiąca, a potem wyjedzie napowrót do Pragi. Dziś spodziewamy się się przybycia arcy-xięcia Palatyna Węgierskiego z rodziną jego. Dnia 30 z. m. wszedł tu z Krems pułk piechoty Don Miguela xięcia rejenta Portugalii, dla zastąpienia pułku xięcia Waza, stojącego od dawna na załodze w tuteyszéy stolicy. Odprawił się przegląd obudwóch pułków, tak wychodzącego, jako też przybyłego.

Londyn 1 *Października.* Wczoray po południu odprawiła się w mieszkaniu lorda Melbourne rada gabinetowa, i trwała przeszło dwie godziny.

Baron Rothschild wrócił onegdy z Paryża do tuteyszéy stolicy.

Hampshire Telegraph pisze: »Główną przyczyną śmierci Dony Franciszki (małżonki Don Carlosa) był (jak wiadomo) smutek z powodu niepomyślności jego stronników. Gdy Don Carlos wyjechał z Londynu do Hiszpanii, małżonka jego wróciła do Portsmouth jedynie celem dania wszelkiéy pomocy tym, którzy się sprawie jey męża poświęcili. Powrót wielu officerów i żołnierzy z Hamburga, gdzie niedozwolono im wylądować, powiększył jey smutek. Ciągle przekładano jey, aby się nie zaymowała wypadkami, którym zaradzić nie może; zawsze odpowiadała: »Chociaż nic niemogę dać ludziom, którzy się sprawie Don Carlosa poświęcili, mam przynaymniey przyjacielskie słowa, i nigdy nie opuszczę tych, którzy nam w nieszczęściu taką przychylność okazali.» Smierć była skutkiem tego mocnego uczucia. Nazajutrz po pogrzebie udała się xiężna Beira z infantem hiszpańskim do Londynu, dokąd przybywszy, sprzedała zaraz kleynoty swoje, a wzięte za nie pieniądze posłała do Portsmouth na wsparcie officerów i żołnierzy, którzy wrócili z Hamburga.

Morning Chronicle donosi: »Don Pedro na krótki czas przed złożeniem rejencyi rozmawiając z swoim lekarzem, zapytał go czyli ma dzieci? Po odpowiedzi lekarza, iż ma liczną familią, rzekł Don Pedro: »Przed wszystkiém staray się WPan dać im dobre wychowanie. Jako bliski skonania, mówiąc słowy, które niejaką ważność mają, proszę WPana, abyś o tém pamiętał. Wychowanie moje, oraz brata mego Miguela, było tak zaniedbaném, iż doszedłszy lat męzkich, nic wcale nieumieliśmy. Gdy wypadki życia mojego zrządziły styczność z mężami światłymi i doświadczonemi, natenczas poznałem moją niewiadomość; ile mógłem, szukałem wszelkiey sposobności, abym się doskonalił. Chociaż zaś okoliczności czasowe przywodziły mnie do odkrycia wad moich, zawsze jednak ulegałem potrzebie działania według

niedoskonałego ukształcenia mego, i pod wpływem błędnych wrażeń. Wiek doyrzały ma swoje troski i powinności, a człowiek ze szkołą swoją widzi, że już za późno jest nabywać tego, coby w młodości z łatwością przyszło.» Opis tego wypadku otrzymaliśmy z dobrego źródła. Wystawia on charakter Don Pedra, i okazuje, ile Portugalija utraciła przez zgon jego.»

Nie podpada prawie żadney wątpliwości, iż xiąże Leuchtenberg będzie małżonkiem Dony Maryi.

Dnia 3 Października. Onegday po południu rozeszła się w giełdzie tuteyszey pogłoska, iż Prezes banku angielskiego, P. Raikes złożył swóy urząd, lub co na jedno wychodzi, oswiadczył kollegom swoim zamiar uchylenia się z powodu zaszłych okoliczności. Wypadek ten był tak niespodziewany, iż sprawił mocne wrażenie w giełdzie; wnoszono bowiem, iż Pan Raikes musiał za nadto wdać się w spekulacye, i przez to zrządzić sobie zawikłanie. Później ogłoszono iż dom handlowy pod firmą W. i F. Reikes wstrzymał wypłaty swojo, lubo w niebardzo znaczney ilości. Słychać, iż Pan Raikes oddalił się z tąd i bawi w Calais. Dyrektorowie banku chcą się zebrać, celem ogłoszenia wakującego urzędu Prezesa, który według porządku przechodzi na teraźnieyszego Vice-Prezesa, Pana Patteson, a jego posadę zaymie Pan Ward. W ogólności, wypadek ten sprawił złe wrażenie, i może zrządzić odmiany w administracyi Banku.

Pan Cobbett odbywa podróż w Irlandyi, lecz w krótce ma wrócić do Dublina, gdzie zaymie się znowu prelekcyami o ekonomii narodowey, a potem uda się do odległeyszych okolic. Trzy prelekcye, które miał dotąd, przyniosły mu dochodu blisko 120 funt. szterl. po potrąceniu wydatków. Podług Gazety *Dublin Despach*, wielu słuchaczów jego zawiodło się w nadziei, bo zamiast piorunujących mów radykalnego reformatora, powstającego na wszelkie nadużycia, słyszeli jasne wykłady praktycznego reformatora, mającego na uwadze cel i użyteczność mów swoich.

Gazety ministeryalne tuteysze chwalą portugalskiego ministra skarbu, z powodu planu względem przedaży dóbr narodowych, przełożonego stanom; twierdzą, iż projekt ten według którego potrzeba tylko zapłacić 20 procantu z ceny kupna, a resztę w rocznych ratach 5 od sta z opłatą małey prowizyi) jest nader łatwy do wykonania; przywiązują zatem wielką wagę do utrzymania tego ministra, który przez swe działania skarbowe do tego daprowadził, iż niedawno spalono znowu w Lizbonie pieniędzy papierowych za 626,000 funt. szterl. (25,040,000 zł. pol.)

List z Lizbony, pisany dnia 21 Września, zawiera co następuje: »Tak więc ogłoszoną została naraz D. Marya nieograniczoną władoczynią Portugalii, bez dodania jey rady rejencyjney; może sobie ministrów wybrać podług swego upodobania, i rozwiązać gdy zechce stany, w każdey chwili. To nagłe przeniesienie całey władzy królewskiey w ręce 15letniey osoby, i to przez też same stany, które przed kilką dniami rejencyą dla niey mianowały, a więc jey nie uznawały jeszcze za zdatną do objęcia rządów, zwróciło tu powszechną uwagę i wszyscy zajęci są tysiącznemi domysłami. Publiczność nie wie nic o środkach, przez które nagle tak wielka zmiana się zrobiła; wątpię nawet, aby tajemna historya trzech dni ostatnich była kiedy dokładnie wiadomą. O ile jednak powziąć mógłem w tey mierze wiadomość z pewnych źródeł, rzecz miała się jak następuje:

»Skoro rozeszla się wiadomość o chorobie Don Pedra, zaczęły się zaraz 3 lub 4 osoby ubiegać o rejencyą. Nayprzód starała się o nią stósownie do ustaw i do naturalnego porządku, ciotka młodey Królowey, Infantka Dona Izabella Marya, która już była rejentką państwa, nim przybył Don Miguel; daley małżonka dotychczasowego rejenta, Cesarzowa, która (jak się zdawało) nie życzyła sobie wprawdzie tego dostojeństwa, ale którą stronicy jey prosili, aby się o rejencyą starała; wreście xiąże Palmella, któ-

ay jako prezes izby parów, i jako doświadczony dyplomatyk mniemał, iż winien bydź obrany rejentęm, albo przynaymniey prezesem rady rejencyjney. Kilku naydoświadczeńszych mężów uczyniło wniosek, aby utworzono radę rejencyjną, któraby się składała z osób, wyobrażających w pewnym względzie główne interessa kraju. Mówiono o xięciu Terceiry, i margrabi Saldancha, jako o mężach przedstawiajacych woysko; ten ostatni znanym jest polubieńcem armii; a pierwszego szacują wszyscy dla czynów woyskowych, a mianowicie dla wyprawy do Algarbii, i zajęcia Lizbony. Przedstawiono go na członka rady rejencyjney, a margrabiego Saldancha, na naczelnego wodza. Również mieli zostać członkami rady rejencyjney: X. Francesco Luis, mąż pełen wiadomości, sprzyjający tolerancyi, który krzesło prezesowskie w izbie niższey otrzymał przez swą popularność, niemniey Palmella i inni, jako stósowni reprezentancyi stanów uprzywilejowanych.

»Wszystkie te plany doznały oporu; wszelako ostatni (mianowicie rady rejencyjney) byłby według wszelkiego podobieństwo przyjętym, gdyby kilku członków oppozycyi nie było w tey mierze użyło swey przebiegłości, i gdyby ministrowie nie byli postępowali z całą swą zręcznością.

»Członkowie gabinetu, którzy sami tylko mieli przystęp do rejenta, użyli wszelkiego wpływu swego przeciw infantce, ponieważ dobrze wiedzieli, że w razie mianowania jey rejentką, nie pozostaną na swych urzędach. Stronnicy xięcia Palmelli postrzegli, że stany nie naylepiey przyjmą wniosek, aby rejencyą jemu oddano, ponieważ nie zdawali się bydź skłonnemi do powierzenia komu innemu tak obszerney władzy, jaką miał oyciec królowey. Późniey Xiąże Palmella i przyjaciele jego, ograniczyć się mieli na żądaniu, uby go mianowano członkiem rady rejencyjney.— Co do życzenia cesarzowey, przekonano się także, że takowe nie będzie mogło się utrzymać. Jest cudzoziemką, i chociaż obchodziła się z królową pasierbicą swoją, jak naylepiey, przecież nie da się z tego z pewnością utrzymywać, iż się przeymie zupełnie interessami, i uczuciami narodu portugalskiego.

«Nie podobna wyliczyć tu wszystkie zabiegi, jakich przedsięwzięto. Ministrowie odkryli machinacye opozycyi. To sprawiło dzisieyszą zmianę. Posłowie angielski i francuzki starali się nie mieszać do tych zabiegów; chociaż ostatni niechętnie patrzy na ułożone małżeństwo królowey z xięciem Leuchtenberg, równie, jak na wszelkie wmieszanie się rodziny cesarzowey do interesów Portugalii. Mówią iż otrzymał od dworu swego urlop, aby nie był obecny przy ślubie. Lor Howard de Walden nie wspierał żadney strony; oznaymił tylko, że rząd jego przyjmie niewątpliwie z zadowoleniem wiadomość o planie, który trwale ustali interes królowey; co, jak mniema, jest naylepszą drogą do zabezpieczenia spokoyności kraju i przyjaźni obcych narodów.»

Doniesienia.

☞ We wsi Kostrza w Galicyi nad Wisłą w dniu onegdayszym w nocy, skradziono parę koni gniadych, a z trzech zaprząg ruski. — Ktoby wyśledził ma się udać pod Ner 237 do kantoru Gazety, a przyzwoitą odbiorze nagrodę.

Człowiek dobréy konduity i umysłowo wykształcony a szczególnie posiadający dobrze język niemiecki, może znaleść umieszczenie, jako sekretarz domowy pod korzystnemi warunkami. Bliższą wiadomość udzieli kantor Gazety. (3r.)

Podpisana ma honor uwiadomić Szanownych Rodziców którzy swe dzieci powierzyć jey edukacyi będą chcieli, iż rozpoczyna dawanie nauk, również muzyk na fortepijanie która to w cenę pensyi wchodzić będzie, od dnia 1 Października r. b. W tym celu przeniosła swe mieszkanie do domu Wgo Kosickiego przy ulicy Floryańskiey na drugiém piętrze pod Nro 503.

J. Brossard.

PRZYJECHALI DO KRAKOWA.

23 — 24 Października.

Chrzoński Bonawentura Ob. — Wiśniowski Mikołay Xiądz. — Brześciański Aloizy Ob. — Moszczyńska Celestyna Ob. — Bauer Ferdynand Ob. — Eichhoff Edward Ob. — Heucher Józef Ob. z Pruss. — Beacock Krzysztof i Milest Samuel Ob. Ob. z Pruss.